

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. VI. Laudes Imperatori recitaturus, viso mendaci saturo jocante,
ambitionis ærumnas omnis lætitiae steriles deploravit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

dimus, à te decepti sumus : ista enim in nobis iis signis & prodigiis confirmata sunt, qua non nisi à te fieri potuerunt.

2. Sicut S. D. optime colligit Deum nullo modo fuisse tributurum tam excellentem Scripturæ per omnes terras autoritatem, nisi & per ipsam credi, & per ipsam se queri voluisse, ita nec Ecclesiam Catholicam tot signis ac argumentis veræ fidei illustrasset, nisi ea vera esset. Vnde Scripturæ expositionem ab ea merito petendam esse, concludit, & egregie alibi ait : *Cur non igitur diligentissime apud eos (Catholicos) requiram, quid Christus præcepit, quorum auctoritate commotus, Christum aliquid utile præcepisse jam credidi? Tune melius mihi expositurus es, quid ille dixerit, quem fuisse aut esse non putarem, si abs te hoc mihi commendaretur esse credendum, & non in Scripturis ab Ecclesia Catholica traditis contineretur?*

de util.
cred.c. 14.

C A P. VI.

*Laudes Imperatori recitaturus, viso mendo-
co saturo jocante, ambitionis ærumnas
latitiæ steriles deploravit.*

- I. *I*nhiabam honoribus, lucris, conjugio, & tu irridebas. Patiebar in eis cupiditatibus amarissimas difficultates, te propitio tanto magis, quanto minus sinebas mihi dulcescere, quod non eras tu. Vide cor meum Domine, qui voluisti, ut hoc recordarer, & confiterer tibi. Nunc tibi inhæreat anima mea, quam de visco tam tenaci mortis exuisti. *Quam* misera erat, & sensum vulneris tu pungebas ; ut relictis omnibus converteretur ad te, qui es super omnia, & sine quo nulla essent omnia : convertereatur & sanaretur ! *Quam* ergo miser eram ! & quomodo egisti, ut sentirem miseriam meam die illo, quo a cum pararem recitare

I

Impe-

Imperatori laudes , quibus plura mentirer,
& mentienti faveretur ab scientibus : eas-
que curas anhelaret cor meum, & cogitatio-
num tabifcarum febris astuaret : transi-
ens per quendam vicum Mediolanensem ,
animadvertis pauperem mendicem, jam cre-
do saturum , jocantem atque latantem : &
ingemui , & locutus sum cum amicis , qui
mecum erant, multos dolores insaniarum
nostrarum : quia omnibus talibus conatibus
nostris (qualibus tunc laborabam , sub sti-
mulis cupiditatum trahens infelicitatis meę
farcinam, & trahendo exaggerans) nihil vel-
Iemus aliud , nisi ad securam latitiam per-
venire, quo nos mendicus ille jam precessis-
set, nunquam illuc fortasse venturos. Quod
enim jam ille pauculis , & emendicatis
nummulis adeptus erat , ad hoc ego tam
eternosis anfractibus & circuitibus am-
biebam , ad latitiam scilicet temporalis fe-
licitatis.

2. Non enim verum gaudium habebat,
sed & ego illis ambitionibus multo falsius
quarebam. Et certe ille latabatur, ego an-
xius eram : securus ille, ego trepidus. Et si
quisquam percunctaretur me, utrum mallem
exultare an metuere ? responderem exul-
tare. Rursus , si interrogaret , utrum me ta-
lein mallem, qualis ille , an qualis ego tunc
essem ? meipsum curis timoribusque con-
fectum eligerem ; sed perversitate ; nun-
quid veritate ? Neque enim eo me propo-
nere illi debebam, quo doctior eram : quo-
niā non inde gaudebam , sed placere inde
quarebam hominibus , non ut eos doce-
rem , sed tantum ut placerem. Propterea
& tu

& tu baculo disciplinæ tuæ confringebas
ossa mea.

3. Recedant ergo ab anima mea , qui dicunt ei : Interest, unde quis gaudeat. Gaudiebat mendicus ille violentia , tu gaudere cupiebas gloria. Quæ gloria Domine ? Quæ non est in te. Nam sicut verum gaudium illud non erat , ita nec illa vera gloria : & amplius evertebat mentem meam. Et ille ipsa nocte digesturus erat ebrietatem suam: ego autem cum mea dormieram & surrexeram , & dormitus & surrectus eram. Vide quot diebus ! Interest vero, unde quis gaudeat. Scio ; & gaudium spei fidelis incomparabiliter distat ab illa vanitate; sed & tunc distabat inter nos. Nimirum quippe ille fœlicior erat , non tantum quod hilariitate perfundebatur, cum ego curis eviscarer : verum etiam, quod ille bene optando acquisiverat vinum , ego autem mentiendo quærebam typhum. Dixi tunc multa in hac sententia caris meis , & saepè advertebam in his quomodo mihi esset : & inveniebam male mihi esse , & dolebam , & conduplicabam ipsum male. Et si quid arrisisset prosperum , tædebat apprehendere : quia pena, priusquam teneretur, avolabat.

N O T Æ.

² Cum pararem recitare Imperatoris laudes) sive Panegyricum Kalendis Ianuariis , cum Bauto Mediolani; l. 3. adversus Arcadios vero Imperator Constantinopoli consulatam suis literas inirent , ut S. D. alibi testatur. Ea oratione Petil. cap. laudes in primis ipsius Imperatoris, tum Bauto-²⁵⁴ nis complexus est , quod contigit teste Baronio A. C. 335.

V S V S.

**Ierem. 2.
19, 13.**

1. Signum est futuræ conversionis, in voluptatibus & vanitatibus conscientiæ stimulis agitari, & experiri, quam amarum sit relinquere Dominum Deum, ac fodere sibi cisternas dissipatas in creaturis. Hoc sentit S. D. qui vero tranquille in bonis hujus vitæ degunt, cum Augustino peccant, non vero cum illo convertuntur.

2. Omne gaudium de creaturis vanum est & miserum, imo tanto miserius, quanto hominum iudicio maius est, quod hoc cap. egregie declarat S. D. Vbi ostendit se vanæ ambitionis naufragiam concepisse, tum ob inordinati affectus acerbitudinem, tum quia et si quid arrisisset prospicuum, pene priusquam teneretur, avolabat, quæ sane causa generoso animo sufficit ad contemptum rerum humanarum.

C A P. V I I.

Quomodo non cogitans, Alipium mordaci irrisione à Circensium insania revocarit, & Manichaorum Superstitione involvebit.

1. **C**ongemiscebamus in his, qui simul amice vivebamus; & maxime ac familiarissime cum Alipio & Nebridio, ista colloquebar; quorum Alipius ex eodem erat quo ego, ortus municipio, parentibus municipalibus, me minor natu. Nam & studuerat apud me, cum in nostro docere coepi oppido, & postea Carthagine. Et diligebat me multum, quod ei bonus & doctus viderer: & ego illum propter magnam virtutis indolem, quæ in non magna ætate, sat eminebat. Gurses tamen morum Carthaginensium, quibus nugatoria fervent specta-